

Giải pháp nâng cao chất lượng giảng dạy môn Bóng chuyền cho sinh viên Trường Đại học Sư phạm Kỹ thuật Vinh

Nguyễn Văn Luyện*

*Bộ môn GDTC-QPAN, Trường Đại học Sư phạm Kỹ thuật Vinh

Received: 2/3/2023; Accepted: 7/3/2023; Published: 15/3/2023

Abstract: Volleyball content is an elective content in the Physical Education subjects of the undergraduate training program at Vinh University of Technology Education. In recent years, this content has been chosen by the majority of students and is held in extracurricular activities as well as sports activities in the University. In order to improve the effectiveness of these activities, the article focuses on analyzing the current situation of the above activities and proposes some solutions to improve the quality of teaching as well as the quality of related extracurricular activities. related to volleyball content at Vinh University of Technology.

Keywords: Physical Education subjects; Volleyball; Vinh University of Technology Education.

1. Mở đầu

Giáo dục thể chất (GDTC) ở các đại học (ĐH), trường ĐH là một môn học hết sức quan trọng trong việc giáo dục toàn diện cho học sinh, sinh viên (HS, SV), nhằm tăng cường sức khỏe, phát triển thể lực và tạo cơ hội cho mọi người có khả năng phát triển cao về trí tuệ, phong phú về tinh thần, trong sáng về đạo đức, góp phần tạo nguồn nhân lực mới, con người mới phục vụ sự nghiệp, công nghiệp hóa, hiện đại hóa (CNH, HDH) đất nước. Đó cũng là mục tiêu chiến lược của công tác GDTC. Qua nghiên cứu cho thấy: Sức khỏe, thể lực của HS, SV là nhân tố quan trọng có ảnh hưởng lớn đến khả năng học tập, sáng tạo, phát triển năng khiếu, tâm hồn của SV và giúp SV đẩy lùi các tệ nạn xã hội. Mặt khác trình độ học vấn, sự hiểu biết và kỹ năng sống của mỗi người cũng ảnh hưởng lớn đến sức khỏe cá nhân và cộng đồng. Đó là một trong những điều kiện nền tảng của sự phát triển thể thao và sức khỏe của đất nước.

Qua thực tế học tập tại trường, cũng như quan sát các buổi tập luyện của SV, đặc biệt là các lớp đã học tập qua môn Bóng chuyền chúng tôi thấy hầu hết SV đều nắm bắt kiến thức cơ bản của môn học, cũng như các kỹ thuật môn Bóng chuyền. Biết cách tổ chức tập luyện cho những người khác. Song cũng trong quá trình tập luyện ở các khóa học của SV đã bộc lộ những điểm cần quan tâm, đặc biệt là trong học nội dung kỹ thuật chuyên bóng nói riêng. Nên việc nghiên cứu các giải pháp nâng cao chất lượng giảng dạy môn Bóng chuyền cho SV Trường Đại học sư phạm (ĐHSP) Kỹ thuật Vinh là rất cần thiết để thực

hiện nhiệm vụ giáo dục của nhà trường.

2. Nội dung nghiên cứu

2.1. Thực trạng về nội dung chương trình GDTC giảng dạy cho SV Trường ĐHSP Kỹ thuật Vinh

Nội dung chương trình GDTC tại Trường ĐHSP Kỹ thuật Vinh được tiến hành theo Thông tư 25/2015/TT-BGDĐT ngày 14 tháng 10 năm 2015 của Bộ Giáo dục và Đào tạo và quy định của nhà trường về khối lượng kiến thức đối với SV ĐH là 90 tiết phân phối cho 03 học kỳ tương ứng với 03 học phần, mỗi học kỳ được bố trí 01 tín chỉ thực hành tương đương với 30 tiết, nội dung không trùng lặp nhau giữa các học phần. Chương trình môn học GDTC giảng dạy cho SV cụ thể như sau:

- Học phần bắt buộc: Giáo dục Thể chất 1 (Điền kinh 1), 01 tín chỉ.

- Học phần tự chọn: chọn tối thiểu 02/08 tín chỉ sau:

+ Giáo dục Thể chất 2: Điền kinh 2, Bóng chuyền 1, Bóng đá 1, Bóng rổ 1

+ Giáo dục Thể chất 3: Điền kinh 3, Bóng chuyền 2, Bóng đá 2, Bóng rổ 2

Chương trình cho thấy thời gian học rất ngắn (30 tiết học phần) nên trong các giờ chính khóa các giảng viên chủ yếu giảng dạy kỹ thuật cơ bản của các môn thể thao đã quy định trong chương trình chi tiết của học phần đó chứ không có thời gian cho SV ôn tập nhiều cũng như chưa có kế hoạch hướng dẫn, tổ chức cho SV tập luyện ngoại khóa.

2.2. Thực trạng về cơ sở vật chất phục vụ giảng dạy môn GDTC cho SV Trường ĐHSP Kỹ thuật Vinh

Yếu tố cơ sở vật chất, các trang thiết bị dụng cụ, sân bãi... phục vụ cho công tác giảng dạy và tập luyện là điều kiện quan trọng và cần thiết để nâng cao chất lượng đào tạo. Số lượng, chất lượng dụng cụ cũng như mặt bằng diện tích các sân tập phải đảm bảo đủ không gian,... để SV có thể tập luyện không những trong các giờ chính khóa mà còn có thể tập luyện ngoài khóa. Vì vậy, chúng tôi đã tiến hành đánh giá thực trạng cơ sở vật chất phục vụ học tập môn GDTC tại Trường ĐHSP Kỹ thuật Vinh.

Kết quả cho thấy sân bãi dụng cụ phục vụ cho công tác giảng dạy môn GDTC và hoạt động TDTT còn thiếu về số lượng, hạn chế về chất lượng chỉ mới đáp ứng được 55 - 65% nhu cầu của SV. Các sân bãi dụng cụ đơn giản như đường chạy, sân bóng chuyền, bóng rổ, đá cầu vẫn còn thiếu, đặc biệt là chưa có nhà thi đấu Đa năng so với quy định của Bộ Giáo dục và Đào tạo. Một số môn SV ham chơi thì sử dụng quá cao như Bóng chuyền, Bóng đá... mặt khác do thời tiết ở Vinh nắng nhiều nên công tác giảng dạy gặp nhiều khó khăn. Từ thực tế trên để nâng cao chất lượng công tác GDTC cho SV, bên cạnh việc không ngừng nâng cao chất lượng sân bãi dụng cụ tập luyện hiện có. Bộ môn GDTC-QPAN Trường ĐHSP Kỹ thuật Vinh cần có kế hoạch để xây dựng thêm sân bãi và tăng cường mua sắm trang thiết bị và nhà trường cần đầu tư xây dựng sớm nhà thi đấu Đa năng để phục vụ cho giảng dạy và tập luyện (nội khóa và ngoại khóa) cho SV.

2.3. Thực trạng tập luyện môn Bóng chuyền của SV Trường ĐHSP Kỹ thuật Vinh

Bóng chuyền là một môn thể thao có tính phổ biến cao, cũng là một môn thể thao rất bổ ích cho học sinh SV tập luyện. Chính vì vậy, bài viết đã tiến hành khảo sát 200 SV năm 1 (Khóa TS 2021) Trường ĐHSP Kỹ thuật Vinh học tập môn GDTC (môn Bóng chuyền) tại các khoa Điện, khoa Cơ khí Chế tạo, khoa Công nghệ Thông tin và khoa Cơ khí Động lực. Kết quả thu được ở bảng 2.1.

Bảng 2.1. Thực trạng tập luyện môn bóng chuyền của SV (n=200)

TT	Nội dung	Số lượng chọn	Tỷ lệ %
1	Em có thích môn Bóng chuyền không?		
	a. Rất thích	51	25.5
	b. Thích	109	54.5
	c. Không thích	40	20.0

2	Em có thường xuyên tập luyện môn Bóng chuyền không?		
	a. Thường xuyên	135	67.5
	b. Thỉnh thoảng	65	32.5
3	Động cơ tập luyện Bóng chuyền của em là gì?		
	a. Do ham thích	58	29.0
	b. Để thi kết thúc học phần	137	68.5
	c. Nâng cao thể lực	5	2.5

Bảng 2.1 cho thấy, tỷ lệ SV thể hiện sự yêu thích với môn Bóng chuyền là rất lớn chiếm 80.0%. tỷ lệ không thích đối với bóng chuyền là ít chiếm 20.0%. Tỷ lệ SV thường xuyên tập luyện chiếm 67.5%. Tỷ lệ tập luyện không tích cực chiếm 32.5%. Động cơ tập luyện của SV chủ yếu là để thi qua môn chiếm 68.5%. Như vậy, ta thấy đa số SV nhận thức được tập luyện môn Bóng chuyền để thi qua môn nhưng với việc học theo hình thức thụ động, đối phó nên dẫn đến hiệu quả học tập môn Bóng chuyền nói riêng và kết quả giáo dục thể chất nói chung là chưa cao.

2.4. Thực trạng kết quả học môn Bóng chuyền của SV năm 2 (khóa TS 2021) Trường ĐHSP Kỹ thuật Vinh

Chúng tôi tiến hành điều tra kết quả học tập môn Bóng chuyền học kỳ I năm học 2022 - 2023 của SV năm 2 Trường ĐHSP Kỹ thuật Vinh. Kết quả ở bảng 2.2.

Bảng 2.2. Kết quả học tập môn Bóng chuyền học kỳ I năm học 2022 - 2023 của SV năm 2

TT	Khách thể	N (200)	Giỏi 8,5-10		Khá 7,0-8,4		Trung bình 5,5-6,9		Trung bình yếu 4,0-5,4		Kém Dưới 4,0	
			SL	%	SL	%	SL	%	SL	%	SL	%
1	Khoa Điện	60	3	5.00	12	20.00	36	60.00	6	10.00	3	5.00
2	Khoa CKCT	56	7	12.50	21	37.50	17	30.35	7	12.50	4	7.15
3	Khoa CNTT	20	0	00	0	00	4	20.00	12	60.00	4	20.00
4	Khoa CKĐL	64	8	12.50	24	37.50	28	43.75	4	6.25	0	00
	Trung bình		18	7.5	57	23.75	85	38.53	29	22.19	15	8.04

Bảng 2.2 cho thấy, SV đạt điểm giỏi ở cuối học kỳ tỷ lệ rất ít chiếm 7.5%. Tỷ lệ SV đạt điểm khá cuối kỳ chiếm 23.75%. Tỷ lệ SV đạt điểm trung bình và trung bình yếu rất cao chiếm 60.72%. Tỷ lệ SV bị điểm kém (điểm F) chiếm 8.04%. Từ những số liệu trên cho thấy những SV có năng khiếu về môn Bóng chuyền tương đối ít. Đó cũng là hạn chế khi trường triệu tập các SV tham gia đội tuyển Bóng chuyền thi đấu các giải trong tỉnh, khu vực và toàn quốc.

2.5. Một số giải pháp nâng chất lượng giảng dạy môn Bóng chuyền cho SV Trường ĐHSP Kỹ thuật Vinh

Để lựa chọn các giải pháp khoa học, phù hợp với điều kiện giảng dạy và học tập cho SV nhằm nâng cao chất lượng giảng dạy môn Bóng chuyền, chúng tôi tiến hành nghiên cứu, phân tích tổng hợp các tài liệu liên quan để xác định các nguyên tắc khi lựa chọn giải pháp. Trên cơ sở lý luận và thực tiễn. Căn cứ các nguyên tắc, chúng tôi đã lựa chọn được 07 giải pháp nhằm nâng cao chất lượng giảng dạy môn Bóng chuyền cho SV. Để lựa chọn các giải pháp có tính khả thi và đảm bảo cơ sở khoa học, chúng tôi tiến hành phỏng vấn 7 giảng viên Bộ môn GDTC – QPAN Trường ĐHSP Kỹ thuật Vinh. Kết quả ở bảng 2.3.

Bảng 2.3. Kết quả phỏng vấn lựa chọn các biện pháp nâng cao chất lượng giảng dạy môn Bóng chuyền cho SV Trường ĐHSP Kỹ thuật Vinh (n=7)

TT	Nội dung phỏng vấn	Kết quả phỏng vấn					
		Rất cần thiết		Cần thiết		Không cần thiết	
		n	%	n	%	n	%
1	Đa dạng hóa các hình thức tuyên truyền giáo dục về vai trò, ý nghĩa của công tác GDTC	5	71.4	2	28.6	0	0
2	Cải tiến nội dung chương trình và đổi mới phương pháp dạy học môn Bóng chuyền.	6	85.7	1	14.3	0	0
3	Đổi mới hình thức quản lý, tổ chức hướng dẫn SV tập luyện ngoài giờ học.	6	85.7	1	14.3	0	0
4	Khuyến khích mỗi SV tập luyện một môn thể thao tự chọn	5	71.4	2	28.6	0	0
5	Tăng cường tổ chức thi đấu thể thao trong và ngoài trường theo chủ trương xã hội hóa	2	28.6	3	42.8	2	28.6
6	Tăng cường cơ sở vật chất và kinh phí cho hoạt động TDTT theo chủ trương xã hội hóa	6	85.7	1	14.3	0	0
7	Tăng cường lực lượng giáo viên và tăng số giờ học chính khóa.	1	14.3	4	57.1	2	28.6

Bảng 2.3 cho thấy: Các cán bộ quản lý, giảng viên đã lựa chọn được 5 giải pháp chiếm tỷ lệ rất cần thiết cao từ 71.4% trở lên. Để nâng cao chất lượng giảng dạy môn Bóng chuyền cho SV Trường ĐHSP Kỹ thuật Vinh gồm các giải pháp sau:

Giải pháp 1: Đa dạng hoá các hình thức tuyên truyền giáo dục về vai trò, ý nghĩa của công tác GDTC như:

+ Phối hợp với các phòng ban chức năng đặc biệt là Đoàn thanh niên nhà trường quán triệt các chỉ thị Nghị quyết của Đảng và nhà nước về công tác TDTT trong trường học.

+ Tổ chức cuộc thi tìm hiểu về TDTT, phổ biến kiến thức khoa học về TDTT thông qua hội thảo, tọa đàm. Giao cho Đoàn thanh niên nhà trường và Bộ

môn GDTC thực hiện.

Giải pháp 2: Cải tiến nội dung chương trình và đổi mới phương pháp dạy học môn Bóng chuyền như:

+ Phát động, chỉ đạo triển khai phong trào thi đua thực hiện đổi mới và sử dụng linh hoạt các phương pháp dạy và học; thực hiện một cách có hệ thống, có kế hoạch, nhằm phát huy tính tích cực, chủ động, sáng tạo và năng lực tự học tập của sinh viên...

Giải pháp 3: Đổi mới hình thức tổ chức quản lý để hướng dẫn SV tập luyện TDTT ngoài giờ học.

+ Tổ chức xây dựng các câu lạc bộ thể thao toàn trường với đội ngũ cán bộ, giảng viên và sinh viên theo các khoa, khoá học. Tổ chức hướng dẫn các hoạt động tự tập luyện, rèn luyện thân thể

Giải pháp 4: Khuyến khích SV tập luyện một môn thể thao tự chọn

Giải pháp 5: Tăng cường cơ sở vật chất và kinh phí cho hoạt động TDTT theo chủ trương xã hội hóa.

3. Kết luận

Bóng chuyền là môn thể thao rất phổ biến ở tất cả các trường ĐH, cao đẳng trong cả nước nói chung và ở Trường ĐHSP Kỹ thuật Vinh nói riêng. Nâng cao chất lượng giảng dạy môn Bóng chuyền để đáp ứng với xu hướng ngày càng phát triển của xã hội.

Nghiên cứu đã xây dựng được 05 giải pháp để định hướng nâng cao chất lượng giảng dạy môn Bóng chuyền giúp Bộ môn Giáo dục Thể chất - QPAN có thể triển

khai thực hiện từng bước nâng cao chất lượng giáo dục chung của Trường ĐHSP Kỹ thuật Vinh.

Tài liệu tham khảo

1. Bộ Giáo dục và Đào tạo (2015), *Thông tư số 25/2015/TT-BGDĐT ngày 14 tháng 10 năm 2015 về Chương trình môn học GDTC thuộc các chương trình đào tạo trình độ ĐH*, Hà Nội.

2. Lê Văn Lắm (2012). *Giáo trình đo lường thể dục thể thao*, NXB TDTT, Hà Nội.

3. Nguyễn Đức Văn (2000), *Phương pháp thống kê trong TDTT*, NXB TDTT, Hà Nội.

4. Nguyễn Xuân Sinh, Lê Văn Lắm, Lưu Quang Hiệp, Phạm Ngọc Viễn (2006), *Giáo trình Phương pháp nghiên cứu khoa học TDTT*, NXB TDTT, Hà Nội.